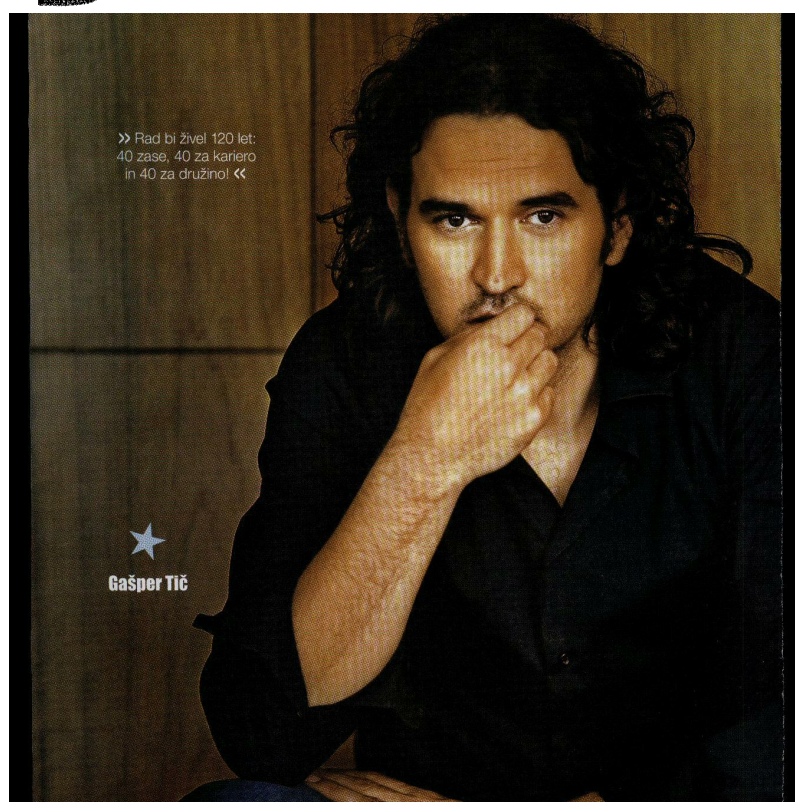

Zgodbe vsakdan je norosti

Stran / Page: 43

Doseg / Reach: 143.000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1190 cm2

2 / 5

Njegov obraz z izrazitimi očmi spominja na podobo baročnega angelčka, le da so kodri, ki ga obkrožajo, črni, lica premalo okrogla in izraz preveč neponarejeno mil za angela in preveč čist za njegovo nasprotje: toda kot igralec zna in zmore potegniti iz sebe svetlo in temno plat. Doslej je posodil svojo osebnost štiridesetim vlogam, redno zaposlitev dvema gledališčema in vizijo kulture enemu (koprskemu) županu, v prelomnih Kristusovih letih pa se je vrnil v svoj ljubljanski in gledališki dom Mestnega gledališča ljubljanskega. V zadnjih letih je prejel pet nagrad, stkal in ohranil nežne vezi z Natašo in dvema otrokoma in ostal predan gledališču – poslednjič z odlično odigranim Petrom v Zyodbah vsakdanje norosti. »Rad bi živel 120 let: 40 zase, 40 za kariero in 40 za družino!«

Tekst: **MIŠA ČERMAK**
Foto: **MARJAN MUTIČ**

Pravijo, da so Kristusova leta prelomna: so bila vaša tudi v smislu, da ste v matičnem gledališču odigrali glavno vlogo?

Zagotovo, pravzaprav to, da sem ponovno dočakal glavno in uspešno vlogo. V MGL sem delal enajst let, nato pa po svoji želji in odločitvi odšel v Koper z načrti, ki so se pozneje izjalovili: celostno podobo življenja smo si namreč zamislili tako, da bi otroka odraščala ob morju, v bližini starih staršev in v mirnejšem okolju; pa tudi midva, z Natašo (*Tič Ralijan, op. p.*) sva želela pomagati graditi manjše gledališče. Zgodilo se ni nič tako tehtnega, da bi upravičilo to našo selitev na Obalo, zelo hitro se je pojavila želja po vrnitvi, in sem jo uresničil: V MGL so me hitro in z veseljem sprejeli nazaj, padel sem v sredino sezone in odigral manjše vloge, ki so bile še proste.

Kaj pa prelomnice v vlogi življenja, katere so?

Pri naši selitvi so se pojavili odgovori, ki so trajnejši (*smeh*): recimo ta, da sem z veseljem spet v Ljubljani, da otroka tu hodita v šolo in vrtec in da bo tako tudi ostalo. Jasno mi je, da v Sloveniji ne bi želel živeti drugje. Prelomnica je seveda tudi v zasebnem življenju: po burnem obdobju Natašinih zdravstvenih težav in ere Ane Lize, ki je bilo dinamično in naporno, smo začeli živeti mirneje – en dan na teden imamo zase, in to se zelo pozna! Bolj živimo kot družina, bolj smo umirjeni in umaknjeni – da, to se mi zdi pomembno: tipičen bik sem in družina mora biti na svojem mestu, družina in gnezdo morata »štimiti«, potem pa se lahko hecamo drugje (*smeh*). Takšen sem.

Z nogama trdno na tleh, ne? Kaj pa poleti v višave, iskanje navdiha, hrskanje po sebi, skratka svet igranja, ki ga igralci radi prenasajajo v vsakdanje življenje?

Se strinjam, toda mislim, da je zelo zdravo vzdrževati ločnico med obema svetovoma – zaradi zdravja, psihičnega stanja in enega sveta, ki mora biti realnejši kot vsi drugi. Svetovi, ki jih živis v gledališču, so krasni, tvoji, zelo

osebni v polju ustvarjalnosti in hkrati terapija, s katero se sčistiš, v kateri odpreš ventile, ki bi jih v življenju težko odprl. To življenje igralca mi je všeč: ne bi maral drugačnega!

Vas »fikus, pisarna in tajuica« v Kopru, ko ste hoteli pomagati orati kulturno ledino koprskemu županu kot svetovalec za kulturo, ni zadovoljila?

Ne, pa ni bilo nobenih konfliktov. Zame je šlo, za iskanje sebe samega. So opravila, pri katerih je treba biti manj občutljiv kot pri igralskem, v katerem je senzibilnost popolnoma legitimna, zaželena, koristna in nujna – ne bi mogel biti dopoldne ene vrste človek, popoldne pa druge vrste. Saj bi zmozel odigrati neobčutljivega človeka, pa nisem čutil potrebe po tem.

Zakaj ste se sploh odločili za pisarniško delo – vam je imponirala ponudba? Ali pa ste mislili, da je mogoče stvari premakniti?

Sem mislil, seveda, pa tudi v koprskem gledališču se ni izšlo, pa sva po enem letu dala odpoved: nisva bila zadovoljna, v temeljnih pogledih na gledališče nismo prišli skupaj. Pa ni bilo nič ognja, človek se umakne in gre naprej in živi, kakor si želi; tam, kjer ni te možnosti, se pač umakneš. No, takrat mi je župan ponudil to delovno mesto, misli sem, da bom nalogi kos, in ugotovil, da mi manjka oder, da želim bit tam celovito. Takrat se mi je zazdel naš poklic božanski, ker je eden najbolj čistih, ker sem v njem najbolj svoboden, ker v njem nikogar ne ogrožam s svojim mnenjem, ker ni treba imeti masla na glavi, ampak lepo, pošteno delaš znotraj igre, za katero vsi mislijo, da je fikejja, ti si pa iskren (*nasmeš*). Prepričan si, da spreminjaš svet na boljše: umetnost je edina stalnica, ki ohranja svet dober in ga dela boljšega in čistejšega; če sem lahko delček mozaike vseh, ki to počnemo, sem na to ponosen!

Se vaju z Natašo po njenem odbodu iz Drame in potem ko je zablestela v vlogi Ane Lize, ki ste ji vsi pisali scenarije, pospravili v predal, na katerem piše komedija?

Mislím, da ne. Nisva popolnoma preklopila. Nataša je z likom, ki je tako drugačen od nje same, dokazala, da je res fenomenalna igralka. Masovna publika je drugačna od gledališke, ki te doživlja kot igralca: za tiste, ki so jo trinajst let spremljali v Drami in videli vse njene vloge, za tiste, ki spremljajo mene, je ta lik igralski dosežek. Ne čutiva negativnih posledic, mislila pa sva, da lahko z medijsko prepoznavnostjo pomagava koprskemu gledališču – ja,

zanimanje zanj je bilo večje! Nataša zdaj pripravlja zelo resen, tragičen pevsko-plesni projekt Voznica z Ladom Jakšo in Lojzko Žerdin, jaz pa igram vse vrste vlog – kot vedno. Midva nisva obtičala, »masivnotelevizijsko« obdobje Ane Lize sva zaključila ob pravem času, in tega sem vesel, ker je bilo kot neke vrste droga. Želim pa reči, da naju medijska slava ni nikoli zadovoljevala: sva gledališka človeka – kadar ne delava, sva preprosto raje doma z otroki kot

v soju medijskih luči.

Vaju je zbolelo, ko sta s televizije odšla brez besed zahvale?

Bila sva prizadeta, ja. Bilo je veliko grenkega priokusa, nekaterih stvari preprosto nisva mogla razumeti, toda mislim, da gre za čisto slovenski pojav, ki ga nisva doživela samo midva,

ampak marsikdo, ki je pri nas pokukal iz povprečja. Je pa zraslo spoznanje – z razvedrilmim programom nacionalne televizije za zdaj ne mislim več sodelovati in »tisto, kar ne ubije, okrepi«! Čas pozdravi in nobene izkušnje ne bi preskočil!

Vi ne razmišljate, da bi bili svobodnjak, kakor je Nataša?

Zelo rad imam redni angažma v gledališču – vsebinsko, kot način dela, pa ta igralska družina, s katero si prepleten ... Čeprav imajo trenutni kulturni oblastniki čudne popadke, da bi moralo biti vse drugače, da bi morali igralci

krožiti po gledališčih – to so nebuloze, ki bi škodile umetniškimi dosežkom gledališča, ki je v Sloveniji na zavidanja vredni ravni.

Dajete vtis zrelega in razmišljajočega človeka, stvari ste postavili na mesto. Nimate težav z razvrščanjem prioritete?

Ma – jaz imam ves čas težave. Nekako sem se naučil skozi ta skromna leta, da ni dobro razvrščati in soditi, da je vse relativno: vem samo, da vem vedno manj! Naučil sem se, in to je posledica truda in dela s seboj, da delam stvari zaradi sebe in da krotim željo po vsečnosti – to je moj velik problem, ki ga zdaj čutim manjše; in ne vem, zakaj naj bi lagal, saj konec kon-

cev lažes samo sebi, in to te prej ali slej useka nazaj; nekaterih stvari imam enostavno dovolj in ni vedno modro biti tiho, ampak je to neke vrste dvoličnost: igralci smo nagnjeni k ponižnosti do režiserjev in ljudi, ki odločajo o naši usodi – toda jaz se tega ne bom šel! Na živce grem sam sebi, kadar recimo pozdravim literarnega kritika, ki piše za gledališče, pa ni v štirinajstih letih, v nasprotju s publiko in drugimi strokovnjaki, zame našel še niti ene pohvalne besede.

Samozavestni ste – vam v otroštvu ni nič manjkalo?

Nič mi ni manjkalo! Sem sin krasnih staršev, ki sta življenje posvetila družini in ki sta za mojo sestro in zame vedno bila, sta in bosta pripravljena narediti vse (*rosne oči*). Nisem bil vzgajan permissivno, oče me je vzgajal strogo in precej pozno sem ga razumel: po osmih letih permissivne vzgoje svojih otrok vidim, da ne bo šlo drugače – tudi pri mojih otrocih, ne?

Nismo živeli v izobilju, a mi ni nič manjkalo. Bil sem zelo senzibilen in občutljiv otrok, taka mala cmera, stvari so me vedno intenzivno prizadevale in se me dotikale – imel sem probleme sam s seboj. Sta mi pa starša vedno dajala tisto, kar je najpomembnejše, varnost in pomoč. To daje moč samostojnosti. To je ljubezen.

Ko sva ravno pri ljubezni: ob Natašini bolez-

ni ste morali najti možnost, da ste to obdobje preživeli z optimizmom.

Na srečo je Nataša takšna, da zvleče iz sebe v ključnih in življenjsko nevarnih trenutkih optimizem. O tem sva povedala veliko in dovolj. Mislim, da so nam nekatere stvari določene, vsak med nami je doživljal svojo zgodbo: Gal jo je doživljal pri treh letih in se je popolnoma zavedal, bilo mu je najtežje in pustilo je neke posledice. Ampak namenjeno nam je bilo. Poleg Natašinega optimizma in moči je bil zagotovo ta naravni gon po zaščiti mladičev tisti, ki nam je pomagal. V najhujšem obdobju bolezni so me zdravniki pripravljali na najhujše, toda o tem nisem razmišljal, ker nisem imel časa – je pa res, da sem poslal takrat Gala za teden dni na počitnice s sestro, da ne bi imel takšnega spomina, če bi se po naključju kaj zgodilo. Ne bi rad, da bi kdo dobil občutek, da tarnam in da smo bili žrtve – pravzaprav bi takšne občutke lahko dobili samo zdravi. Te izkušnje ne bi dala nazaj, ker se je dobro iztekla: to je zgodba o ljubezni, prijateljstvu, iskrenosti, o biti skupaj. Midva sva prijatelja in ostala sva skupaj. In to je največ.

Ne idealizirate ljubezni, ne?

Ljubezni ne, zaljubljenost mogoče. Ljubezen je tudi želja in volja, da ostaneš skupaj, toda popolnoma nesmiselno bi bilo oboje pri dveh, ki nimata skupaj česa početi. Midva sva vedno rekla, da bova skupaj, dokler nama bo fino – ampak tudi ko nama ni bilo, nisva mogla iti narazen. Nekako se nama zdi, da nisva prvič skupaj v tem življenju, tako da nima smisla, da bi šla narazen, ker bova potem skupaj še v naslednjem življenju. Ne, resno: naučila sva se, da ima vsak pravico ljubiti nekoga, nihče pa nima pravice spreminjati drugega – in za to se trudiva!

STILISTKA: MATEJA GLAVNIK

LIČENJE: NATAŠA ZAJC

OBLAČILA: SRAJCA HUGO BOSS

SLIKANO V MESTNEM GLEDALIŠČU LJUBLJANSKEM

Stran / Page: 43

Doseg / Reach: 143.000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1190 cm2

5 / 5

O nezvestobi: »Večkrat rečem, naj poizkusi, bo vsaj cenila, kar ima doma!« (*Smeh*)

O zvestobi: »Imava svoje poglede in misliva, da sva si res zvesta: toda če bi se kaj zgodilo, mislim, da naju to ne bi usodno vrglo iz tira, kajti to bi bila zaljubljenost. Midva imava pa ljubezen!«

O kritikah: »Kritike, vredne svojega imena, so redka in dragocena zadeva. Sicer pa te negativnost kakšnega kritika ne sme hromiti kot ustvarjalca, lahko te samo žalosti kot človeka – za dan, dva. Pa saj, če si zdrav, presneto dobro veš, kdaj si zanič!«

O igrilstvu: »Morda želja po igrilstvu izvira iz moje otroške občutljivosti in nesamozavesti. Še danes imam težave s svojo samopodobo – mogoče od tod težnja k perfekciji.«